

FÖRSTEGET PÅ SÖDERKÖPINGS RIDSKOLA

Text: Ebba Zettergren

Att få unga personer som lider av psykisk ohälsa och står långt ifrån arbetsmarknaden till att närma sig studier och egen försörjning via stallet, går det? Med projektet Grön Rehab inom Försteget har man visat att svaret är ja!

Arbetsmarknadsenheten i Söderköping driver projektet Grön Rehab i samarbete med Söderköpings Ryttarsällskap sedan 2016. Verksamheten ger förutsättningar för ungdomar som står långt från arbetsmarknaden att närma sig arbetslivet. Under arbetsplatsliknande förhållanden förbereder man deltagarna att komma i praktik, jobb eller utbildning och på ridskolan finns möjlighet att testa på många olika arbetsområden. Många av deltagarna har varit hemmasittare under en lång period så utmaningen är att hitta en ny plats åt dem att komma igång. En viktig faktor till att verksamheten har lyckats är gränsöverskridande samverkan.

- Många av de här ungdomarna har snurrat runt mycket bland olika instanser och blir handledartrötta, därför behöver man vara lite okonventionell för att kunna nå dessa individer, säger Jörgen Rosin, chef för Arbetsmarknadsenheten i Söderköpings Kommun, och ansvarig för verksamheten.

I stallet finns en mängd olika arbetsuppgifter som inte bara handlar om hästskötsel utan de får även prova att jobba med skötsel av hagmark, trädgård, administration, snickeri med mera. Varje morgon börjar verksamheten med ett möte där man stämmer av dagsformen och arbetsuppgifterna delas upp mellan deltagarna. Det finns inga krav på att någonting ska vara klart eller bra, det som blir gjort det blir gjort. Deltagarna behöver inte prestera, alla tar det i en takt som funkar för dem. Handledarna jobbar också sida vid sida och på samma villkor.

- Vi gör ingen skillnad på deltagare och handledare. Om deltagaren mockar så mockar handledaren bredvid, berättar Henrik Sander, behandlingspedagog och handledare på ”Försteget”.

Det finns en trygghet och gemenskap i gruppen och en acceptans för varandras olikheter och svårigheter. Resultatet har hittills varit mycket lovande. Mer än 50% av deltagarna har kommit vidare till studier eller till arbete vilket få ses som ett mycket gott resultat för den här målgruppen. Utmaningarna är som nästan alltid budget, många insatser har blivit pausade i år på grund av sparkrav men Försteget rullar på tills vidare.

- Det är viktigt att vara ärlig med resultaten för att kommunen ska inse vad de får för pengarna, säger Henrik Sander.

Hur många deltagare är inskrivna i verksamheten samtidigt?

- Vi har en maxgräns på tio deltagare åt gången i stallet och vi är tre handläggare på plats. De behöver mycket stöd så vi skulle inte hinna med om det var fler. Blir det fullt har vi ett kösystem.

Hur blir deltagarna aktuella? Vilka kriterier för att få komma med? Vem remitterar?

- Deltagarna är sådana som står långt ifrån arbetsmarknaden av olika orsaker. De blir remitterade av socialtjänsten, psykiatrin, försäkringskassan eller skolan. De kommer med en anvisning till Försteget för att få en vardagsstruktur. Vi träffas alltid innan och stämmer av om de är motiverade och om den här verksamheten passar just dem.

Hur ser fördelningen ut mellan könen?

- Det är olika i olika perioder men ganska jämnt fördelat över tid.

Vilken är den största utmaningen med verksamheten?

- Det svåraste är att motivera igång deltagarna i början. Men när man ger dem lite tid och kommer in i rutiner så märker de också att måendet blir bättre. De blir också del av ett sammanhang som hjälper dem.

Hur är det med finansieringen av materialet som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter. Står klubben för det? T ex staketstolpar?

- Det som kommunen och enheten betalar är arbetskläder så de är korrekt klädda, allt annat står föreningen för. Det är material som ändå skulle ha köpts in.

Vad är era bästa tips för att få andra personer att inse vinsterna med ridning och aktiviteter i stallet?

- Det är att bjuda in till studiebesök för att på riktigt förstå verksamheten. Det är bra att visa att det inte behöver vara så svårt, men det måste finnas ett intresse och ett driv. Ibland blir det dock lite för mycket regler och paragrafer som bromsar upp goda initiativ.

Har kommun och investerare frågat om utbildning på personal? I så fall vad krävs?

- Jag är behandlingspedagog, en kollega socionom, och en annan jobbar inom psykiatrin. Kommunen har inget krav på formell utbildning då vi inte är vårdinrättning och verksamheten är frivillig. Stallpersonalen har alltid huvudansvaret för hästarna.

Får Söderköpings ridskola ekonomisk ersättning?

- De får ingen ersättning utöver arbetsinsatsen från oss.

Är det de fyra koordinatörerna som är med i det dagliga arbetet eller är även ridskolans ordinarie personal med?

- Det är alltid två stallpersonal på plats.

Några punkter från föreläsningen

- Resultat för 2019 var att drygt hälften av deltagarna fortsatte mot studier eller lönearbete vilket får ses som en hög siffra i det här sammanhanget.
- Några av byggstenarna som deltagarna fått med sig i projektet är ökad självkänsla, ökat självförtroende, social interaktion, konflikthantering och gränssättning.
- Arbetsuppgifterna är på en individanpassad nivå som förändras över tid utifrån deltagarens utveckling, mognad och önskemål.
- Deltagarna deltar i ett dagligt arbete på en faktisk arbetsplats och inte "hittepå"jobb, vilket ger dem självförtroende att så småningom klara av en egen försörjning.